

Posledních pět minut...

Už vícekrát jsem tu psal, že mě letos nejvíc překvapuje, kolik toho ten náš systém vlastně vydržel. Začalo to dobou covidovou, kdy jsme byli dlouhou dobu zavření, mělo to vliv na ekonomiku a doteď na to doplácíme, ale v podstatě pořád se tu dá žít. Teď máme už tři čtvrtě roku válku na Ukrajině, během které se vláda postarala, abychom to fakt neměli jednoduché, ale pořád se před vámi v supermarketu otevřou dveře, pořád vám paní na pokladně „nakliká“ nákup a pořád zaplatíte kartou, mobilem nebo v hotovosti.

Ceny základních potravin stouply skoro na dvojnásobek, ceny energií se zečtyřnásobily, na auta jsou pořadníky, energetičtí experti si vozí dřevo do Prahy v předtuše dramatických časů, cena pšenice je také skoro dvojnásobná, každou chvíli slyšíme o nějakém krachujícím podniku, do toho nám EU přitvrdí s emisními povolenkami... a ejhle, nezaměstnanost je stále nízká, hlady ještě pořád nikdo neumřel, a jak mi vysvětlili hoši od Saubere Energie Morgens, všichni bez problémů zvládají platit své energetické závazky.

Těch případů, kdy nám babička nemá na plyn a musí chodit na kletí, těch je vlastně hrozně málo. Nebo se alespoň jeví, že jich je málo.

Vlastně už rozumím, jak jsme mohli vydržet být třicet let krmelcem Západu. My prostě máme v sobě nějaký nezmapovaný proud. Nějakou schopnost adaptace na nejhorší podmínky. Nějak to umíme zařídit, že i když nás okrádají horem dolem a zcela legálně, pořád to nějak dáváme. I přes všechny ekonomické reformy, které nám naordinovali, přes všechno, co tady rozkradli, zničili, odvezli a zrušili, pořád to nějak jde.

Už za Marie Terezie se říkalo, že český sedlák je jak vrba. Čím víc ji rveš, tím víc roste.

Dolním deseti milionům zdvojnásobili náklady všeho. A místo aby se okamžitě všechno sesypalo, tak to sice trochu skřípe, padá z toho omítka, trochu se zkroutily veřeje, ale pořád je to funkční. Největší důkaz českých schopností. Máme vlastnost, kterou nikdo nevidí, nikdo se jí nezabývá, jen se jí takhle okrajově dotkneme, ale je asi důležitější než všichni Fialové, Babišové, Sobotkové, Nečasové, Topolánkové, Zemani a Klausové dohromady.

A ještě těm babičkám v nesnázích pomáháme...

Překvapuje mě, s kolika bohatými lidmi jsem se potkal a zjistil, že jsou na naší straně. Překvapuje mě, odkud se mi dostalo zastání, a naopak, odkud přišly odsudky. Překvapuje mě, s jakou vervou vláda vrtá díry do lodě, ale ještě víc jsem vyvalený z toho, kolik lidí ty díry dnes a denně záplatuje a dělají to ze svého.

My jsme prostě národ posledních pěti minut. To je totiž zhruba ten čas, za který se na Titaniku událo všechno podstatné. Do té doby se ta loď jen zvolna nakláněla. A dole pořád běhali topiči a strojníci a postarali se, aby se loď potopila s rozsvícenými světly a s hudbou.

Jen... ta naše životaschopnost je i antitezí revolučních nálad. Proč dělat revoluci, když vždycky vymyslíme, jak vyváznout? Proč dělat odboj, když naše šedá zóna, šedá ekonomika, osobní kontakty, lidská vzájemnost a improvizace to vždycky nějak udělají? Vždycky je někde

nějaký zapomenutý úředník, vedoucí pracovník, schopný člověk a šikovný manažer, kterého zapomněli vyhodit při povolebních čistkách, který jde a bez publicity zachrání neuvěřitelně moc.

Například by mě hrozně zajímal příběh, jak se to udělalo, že sice začala válka na Ukrajině, ale z Ruska sem ještě přiletěla letadla s jaderným palivem pro naše elektrárny. Dokonce několikrát. Vsadím se, že to celé bylo založeno na osobní odvaze nějakého vysoce postaveného jednotlivce, který k tomu dal příkaz a nevěděl, jestli ho za to nevyhodí.

Ve skutečnosti se v Česku Titanic potopí jen jednou za pět set let. Jinak to tady vždycky nějak provizorně opravíme a když tak přestoupíme na jinou loď. Jen málokdy jsme nuceni skutečně bojovat o holou existenci. Vždycky se v našem národě najde dost bezejmenných blbců, kteří to nevzdají a i přes klacky pod nohama jdou a nějak to zachrání.

V jaké jsme situaci? Loď se nám pěkně nahnula a slušně nabírá vodu. V podpalubí se už bojuje o holou existenci, ale bojuje se o ni až neuvěřitelně úspěšně. Co bude dál? Zase se najde někdo, komu nebudeme moci dost poděkovat, kdo to nějak na poslední chvíli ucpe? Nebo přijde někdo, kdo vymyslí, jak to zase chvíli táhnout dál? A nebo přijde ta velmi řídká zkušenost, kdy to fakt nepůjde zachránit a prostě se potopíme? Nezaměstnanost nijak dramaticky neroste, ceny benzínu dokonce klesají. Kdyby se ceny elektřiny vrátily na loňskou úroveň, vlastně by skoro nebylo o čem mluvit. Sledujeme takové to poslední zlepšení stavu pacienta těsně před smrtí? Nebo to proti všem předpokladům dopadne jako obvykle?

Nebo ještě dostáváme čas na klidné vánoce?

Podle všech ukazatelů bychom měli být totálně v háji... ale nejsme. I henten plyn nám vystačí ještě na sedmdesát dnů... a možná i déle. Nebo nám pánbůh prostě dává ještě pár dní na seznamování a

vzájemnost? Máme ještě chvíli času, abychom se sblížili, navštívili a připravili na to, co přijde?

Prosím, dejme si na těchto vánocích záležet. Možná loď ještě udržíme na hladině. Ale kdyby ne, ať je tento sváteční čas alespoň hezkou vzpomínkou.